

Równanie transportu promieniowania

Dla jednego rodzaju promieniowania

$$\frac{1}{v} \frac{\partial \varphi'(T, \bar{\Omega})}{\partial t} = -\bar{\Omega} \nabla \varphi' - \mu \varphi' + s'(T) + \int dT'' \int d\bar{\Omega}'' \varphi'(T'', \bar{\Omega}'') \mu'(T, \bar{\Omega}; T'', \bar{\Omega}'')$$

φ'	gęstość strumienia promieniowania $\frac{\Delta N}{\Delta S \Delta t}$
φ'	rozkład gęstości strumienia
T	energia
$\bar{\Omega}$	jednostkowy wektor kierunkowy (kąty bryłowy)
s'	rozkład gęstości mocy źródeł
μ'	różniczkowy współczynnik osłabienia
$\mu'(T, \bar{\Omega}; T'', \bar{\Omega}'')$	$T', \bar{\Omega}'$ - promieniowanie padające $T, \bar{\Omega}$ - promieniowanie rozproszone
$\mu = \int dT'' \int d\bar{\Omega}'' \mu'(T'', \bar{\Omega}''); T, \bar{\Omega}$	współczynnik osłabienia całkowity
v	prędkość promieniowania o energii T
t	czas
$\frac{\varphi'}{v} = \frac{\Delta N}{\Delta V}$	liczba cząstek/kwantów na jednostkę objętości ośrodka

Przypadki szczególne równania transportu:

1. moc źródeł i gęstość strumienia są niezależne od czasu

$$\bar{\Omega} \nabla \varphi'(T, \bar{\Omega}) + \mu \varphi'(T, \bar{\Omega}) = s'(T) + \int dT'' \int d\bar{\Omega}'' \varphi'(T'', \bar{\Omega}'') \mu'(T, \bar{\Omega}; T'', \bar{\Omega}'')$$

2. źródła są włączone na krótki, skończony, odcinek czasu

$$\bar{\Omega} \nabla \Phi'(T, \bar{\Omega}) + \mu \Phi'(T, \bar{\Omega}) = S' + \int dT'' \int d\bar{\Omega}'' \Phi'(T'', \bar{\Omega}'') \mu'(T, \bar{\Omega}; T'', \bar{\Omega}'')$$

Równanie transportu promieniowania

Dla dwóch rodzajów promieniowania

$$\begin{aligned} \bar{\Omega} \nabla \Phi'_1(T_1, \bar{\Omega}_1) + \mu_1 \Phi'_1(T_1, \bar{\Omega}_1) &= S'_1 + \int dT_1'' \int d\bar{\Omega}_1'' \Phi'_1(T_1'', \bar{\Omega}_1'') \mu'(T_1, \bar{\Omega}_1; T_1'', \bar{\Omega}_1'') \\ &+ \int dT_2'' \int d\bar{\Omega}_2'' \Phi'_2(T_2'', \bar{\Omega}_2'') \mu'(T_1, \bar{\Omega}_1; T_2'', \bar{\Omega}_2'') \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \bar{\Omega} \nabla \Phi'_2(T_2, \bar{\Omega}_2) + \mu_2 \Phi'_2(T_2, \bar{\Omega}_2) &= S'_2 + \int dT_2'' \int d\bar{\Omega}_2'' \Phi'_2(T_2'', \bar{\Omega}_2'') \mu'(T_2, \bar{\Omega}_2; T_2'', \bar{\Omega}_2'') \\ &+ \int dT_1'' \int d\bar{\Omega}_1'' \Phi'_1(T_1'', \bar{\Omega}_1'') \mu'(T_2, \bar{\Omega}_2; T_1'', \bar{\Omega}_1'') \end{aligned}$$

$\mu'(T_1, \bar{\Omega}_1; T_2'', \bar{\Omega}_2'')$ - różniczkowy współczynnik osłabienia opisujący proces powstawania promieniowania (1) o energii T_1 i kierunku $\bar{\Omega}_1$ z promieniowania (2) o energii T_2'' i kierunku $\bar{\Omega}_2''$.

Równanie transportu dla cząstek naładowanych

Rozpraszanie bez zmiany energii:

$$\mu'(T, \vec{\Omega}; T'', \vec{\Omega}'') \cdot \delta(T'' - T)$$

Zmiana energii (przedstawiona przez zdolność hamowania) bez zmiany kierunku:

$\frac{\partial \Phi'}{\partial T} \cdot \frac{\partial T}{\partial x}$, którą można uprościć wprowadzając pojęcie zasięgu resztkowego cząstki

$$p(T) = - \int_0^T dT'' \left[\frac{dT''}{dx} \right]^{-1} \quad \text{- zasięg pozostały cząstce o energii } T.$$

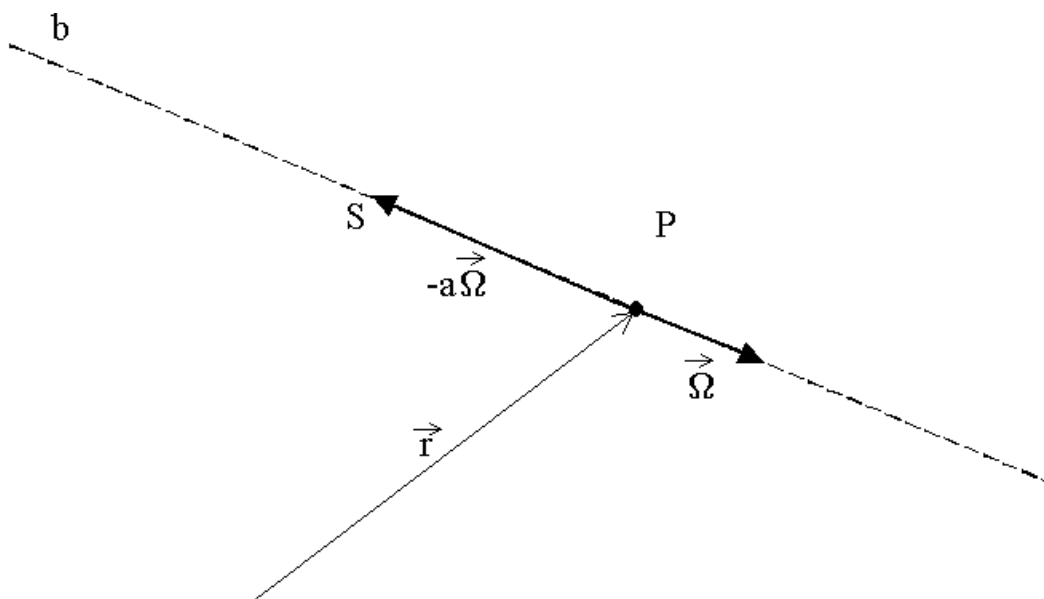
$$\vec{\Omega} \cdot \nabla \Phi'(p, \vec{\Omega}) = S' - \frac{\partial \Phi'}{\partial p} + \int d\vec{\Omega}'' [\Phi'(p, \vec{\Omega}'') - \Phi'(p, \vec{\Omega})] \mu'(\vec{\Omega}, \vec{\Omega}'')$$

Całkowe równania transportu

$$\Phi'(T, \vec{\Omega}; \vec{r}) = \int_0^{\infty} da e^{-\int_0^a \mu(a'') da''} \left[S'(T, \vec{\Omega}; \vec{r} - a\vec{\Omega}) + \int dT'' \int d\vec{\Omega}'' \Phi'(T'', \vec{\Omega}''; \vec{r} - a\vec{\Omega}) \mu'(T, \vec{\Omega}; T'', \vec{\Omega}'', \vec{r} - a\vec{\Omega}) \right]$$

$$\int_0^{\infty} da \left(S'(T, \vec{\Omega}; \vec{r} - a\vec{\Omega}) e^{-\int_0^a \mu(a'') da''} \right)$$

$$\int_0^{\infty} da \left(\int dT'' \int d\vec{\Omega}'' \Phi'(T'', \vec{\Omega}''; \vec{r} - a\vec{\Omega}) \mu'(T, \vec{\Omega}; T'', \vec{\Omega}'', \vec{r} - a\vec{\Omega}) e^{-\int_0^a \mu(a'') da''} \right)$$

Dozymetria promieniowania jonizującego

Rozwiązania równania transportu.

Szereg Neumann'a

$$\Phi'(T, \bar{Q}; \bar{r}) = \int_0^{\infty} da e^{-\mu(T)a} \left[S'(T, \bar{Q}; \bar{r} - a\bar{Q}) + \int dT'' \int d\bar{Q}'' \Phi'(T'', \bar{Q}''; \bar{r} - a\bar{Q}) \mu'(T, \bar{Q}; T'', \bar{Q}'') \right]$$

$$\Phi'(T'', \bar{Q}''; \bar{r} - a\bar{Q}) = \int_0^{\infty} db e^{-\mu(T'')b} \left[S'(T'', \bar{Q}''; \bar{r} - a\bar{Q} - b\bar{Q}'') + \int dT''' \int d\bar{Q}''' \Phi'(T''', \bar{Q}'''; \bar{r} - a\bar{Q} - b\bar{Q}'') \mu'(T'', \bar{Q}''; T''', \bar{Q}''') \right]$$

1. podstawienie

$$\begin{aligned} \Phi'(T, \bar{Q}; \bar{r}) &= \int_0^{\infty} da e^{-\mu(T)a} S'(T, \bar{Q}; \bar{r} - a\bar{Q}) + \\ &\int dT'' \int d\bar{Q}'' \int_0^{\infty} da \int_0^{\infty} db e^{-\mu(T)a - \mu(T'')b} S'(T'', \bar{Q}''; \bar{r} - a\bar{Q} - b\bar{Q}'') \mu'(T, \bar{Q}; T'', \bar{Q}'') + \\ &\int dT'' \int d\bar{Q}'' \int dT''' \int d\bar{Q}''' \int_0^{\infty} da \int_0^{\infty} db e^{-\mu(T)a - \mu(T'')b} \Phi'(T''', \bar{Q}'''; \bar{r} - a\bar{Q} - b\bar{Q}'') \mu'(T'', \bar{Q}''; T''', \bar{Q}''') \mu'(T, \bar{Q}; T'', \bar{Q}'') \end{aligned}$$

itd.

Dozymetria promieniowania jonizującego

Rozwiązanie iteracyjne

$$\Phi' = \sum_{i=0}^{\infty} \Phi'_i$$

Φ'_i – rozkład strumienia promieniowania rozproszonego i -razy

$i = 0$ – promieniowanie nierozproszone

$$\Phi'_0(T, \vec{\Omega}; \vec{r}) = \int_0^{\infty} da e^{-\mu(T)a} S'(T, \vec{\Omega}; \vec{r} - a\vec{\Omega})$$

dla $i \geq 1$

$$\Phi'_i(T, \vec{\Omega}; \vec{r}) = \int dT'' \int d\vec{\Omega}'' \int_0^{\infty} da e^{-\mu(T)a} \Phi'_{i-1}(T'', \vec{\Omega}''; \vec{r} - a\vec{\Omega}) \mu'(T, \vec{\Omega}; T'', \vec{\Omega}'')$$